

EIROPAS KOMISIJA

Briselē, 15.11.2011
COM(2011) 759 galīgā redakcija

2011/0369 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

ar ko izveido programmu "Tiesiskums" laikposmam no 2014. gada līdz 2020. gadam

(Dokuments attiecas uz EEZ)

{SEC(2011) 1364 galīgā redakcija}
{SEC(2011) 1365 galīgā redakcija}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

Kā tas apstiprināts Stokholmas programmā, brīvības, drošības un tiesiskuma telpas izveide joprojām ir Eiropas Savienības prioritāte. Lai arī šajā jomā ir gūti būtiski panākumi, tiesu iestāžu sadarbība civilīlētās un krimināllīētās joprojām ir nepietiekama. Kopš Lisabonas līguma un pēc trešā pīlāra likvidēšanas tiesiskuma joma dinamiski attīstās, lai reaģētu uz visiem izaicinājumiem. Pamatrīki ir leģislatīvie un politikas pasākumi, kā arī to saskaņota īstenošana. Finansējums var dot ieguldījumu šīs jomas attīstībā, atbalstot likumdošanu un politikas veidošanu un veicinot tiesību aktu un politikas īstenošanu.

Saskaņā ar paziņojumu „ES budžeta pārskatīšana”¹, esošie finansēšanas instrumenti un izpildes mehānismi tika apskatīti no cita skatu punkta, lai nodrošinātu to, ka galvenā uzmanība tiek vērsta uz Eiropas mēroga pievienoto vērtību un ka tiek veicināta finansēšanas mehānismu racionalizēšana un vienkāršošana. Paziņojumā „Budžets stratēģijai „Eiropa 2020””² Komisija noteica, ka ir nepieciešams vienkāršāks un pārredzamāks budžets, lai pārvarētu problēmas, kas rodas programmu struktūras sarežģītības un lielā programmu skaita dēļ. Tiesiskuma joma tika minēta kā piemērs esošajai sadrumstalotībai, kur vajadzētu rīkoties.

Šajā sakarā un tiecoties panākt vienkāršošanu un racionalizēšanu, programma „Tiesiskums” turpinās trīs esošās programmas:

- programma „Civiltiesības” (*JCIV*);
- programma „Krimināltiesības” (*JPEN*);
- programma „Narkotiku apkarošana un informēšana par tām” (*DPIP*).

DPIP juridiskais pamats bija saistīts ar sabiedrības veselību un tādējādi attiecās uz apsvērumiem saistībā ar veselību, jo īpaši veselībai nodarīto kaitējumu narkotiku lietošanas dēļ, programma „Tiesiskums” pievēršas narkotiku apkarošanas politikai no noziedzīgu nodarījumu novēršanas viedokļa. Saskaņā ar jauno programmu finansējums galvenokārt tiks piešķirts cīņai pret narkotisko vielu nelikumīgu tirdzniecību, kas ir viena no noziegumu jomām, kurā Eiropas likumdevējs, pamatojoties uz LESD 83. pantu, var pieņemt noteikumu minimumu noziedzīgu nodarījumu un sankciju definēšanai, un cīņai pret citām nelikumīgām darbībām saistībā ar narkotiskajām vielām.

Šo programmu, kuru pamatā ir LESD trešās daļas V sadaļa, apvienošana ļaus panākt visaptverošu pieeju finansēšanai šajā jomā un efektīvāku līdzekļu iedalīšanu horizontāliem jautājumiem, piemēram, apmācībai.

¹ Paziņojums „ES budžeta pārskatīšana”, COM (2010) 700 galīgā redakcija, 19.10.2010.

² Komisijas dienestu darba dokuments: Budžets stratēģijai „Eiropa 2020”: esošā finansēšanas sistēma, turpmākie uzdevumi, apspriešanās ar ieinteresētajām personām rezultāti un galveno horizontālo un nozaru jautājumu dažādie risinājumi, SEC(2011) 868 galīgā redakcija, kas pievienots paziņojumam „Budžets stratēģijai „Eiropa 2020””, COM (2011) 500 galīgā redakcija, 29.6.2011.

Šā priekšlikuma vispārīgais mērķis ir dot ieguldījumu patiesas tiesiskuma telpas izveidē, sekmējot tiesu iestāžu sadarbību civillietās un krimināllietās. Lai sasniegtu šo vispārīgo mērķi, šā priekšlikuma mērķis ir veicināt efektīvāku, visaptverošāku un saskanīgāku Savienības tiesību aktu piemērošanu tiesu iestāžu sadarbībā civillietās un krimināllietās, veicināt tiesu pieejamību un novērst un samazināt narkotiku pieprasījumu un piedāvājumu.

To var panākt, atbalstot apmācības un izpratnes veidošanas pasākumus, nostiprinot sadarbības tīklus un sekmējot starptautisko sadarbību. Turklāt Eiropas Savienībai ir nepieciešama pamatota analītiskā bāze, lai atbalstītu politikas veidošanu un likumdošanu tiesiskuma jomā.

2. APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

2.1. Apspriešanās ar ieinteresētajām personām

Sabiedriskā apspriešana ar ieinteresētajām personām par turpmākajām finansēšanas darbībām tiesiskuma, pamattiesību un līdztiesības jomā laikposmam pēc 2013. gada³ tika uzsākta 2011. gada 20. aprīlī. Divus mēnešus tā bija pieejama tiešsaistē un atvērta visām ieinteresētajām juridiskajām un fiziskajām personām. Savus ieteikumus iesniedza 187 dalībnieki, kas pārstāvēja gandrīz visas dalībvalstis un kuru vidū bija daudzas NVO.

Dalībnieki pozitīvi vērtēja programmu politikas mērķus un apstiprināja, ka to jomām ir nepieciešams finansējums. Tika apstiprināta Eiropas mēroga pievienotā vērtība un netika noteikta neviena joma, kurā finansējums būtu jāpārtrauc. Tika apstiprināta nepieciešamība vienkāršot un uzlabot procedūras, un uz lielāko daļu ierosināto pasākumu reakcija bija pozitīva, tostarp attiecībā uz programmu skaita samazināšanu un procedūru vienkāršošanu.

Ieinteresētās personas atzinīgi vērtēja finansēšanas darbības, piemēram, labas prakses apmaiņu, profesionāļu apmācību, informēšanas un izpratnes veidošanas darbības, atbalsts sadarbības tīkliem, pētījumiem utt. Visa veida darbības, kas guva dalībnieku atzinību, ir skaidri noteiktas priekšlikuma 6. pantā. Dalībnieki piekrita Komisijas priekšlikumiem par personām, kas būtu piemērotas finansējuma saņemšanai, un finansēšanas mehānismu veidiem, kurus varētu izmantot.

2.2. Ietekmes novērtējums

Viens ietekmes novērtējums tika veikts attiecībā uz turpmākajām finansēšanas darbībām visā tiesiskuma, tiesību un līdztiesības jomā, kura pašlaik sastāv no sešām programmām⁴. Šis ietekmes novērtējums ir būtisks abiem priekšlikumiem – programmai „Tiesiskums” un programmai „Tiesības un pilsonība”. Ietekmes novērtējuma pamatā ir esošo programmu starpposma izvērtējumi⁵, kas apstiprināja vispārējo lietderību un efektivitāti, taču tajos tika

³ http://ec.europa.eu/justice/news/consulting_public/news_consulting_0010_en.htm

⁴ Programma „Civiltiesības” (*JCIV*), programma „Krimināltiesības” (*JPEN*), programma „Pamattiesības un pilsonība” (*FRC*), *Daphne* III programma (*DAP*), programma „Narkotiku apkarošana un informēšana par tām” (*DPIP*) un programmas „Nodarbinātība un sociālā solidaritāte” (*PROGRESS*) sadaļas „Diskriminācijas novēršana un daudzveidība” un „Dzimumu līdztiesība”.

⁵ Starpposma izvērtējuma ziņojums par gūtajiem rezultātiem un finansēšanas programmas „Civiltiesības” izpildes kvalitātes un kvantitātes aspektiem, COM (2011) 351 galīgā redakcija, 15.6.2011.; programmas „Krimināltiesības” starpposma novērtējuma ziņojums, COM (2011) 255 galīgā redakcija, 11.5.2011.; programmas „Pamattiesības un pilsonība” (2007–2013) starpposma novērtējuma ziņojums, COM

noteiktas arī dažas nepilnības un uzlabojumu iespējas. Ietekmes novērtējumā tika izskatīti trīs risinājumi.

A risinājums: saglabāt sešas programmas un risināt dažas no noteiktajām problēmām, veicot izmaiņas programmu iekšējā pārvaldībā. Dažus jautājumus varētu risināt, uzlabojot pārvaldību un veicinot stingru sinerģiju starp programmām. Tomēr galvenais problēmu cēlonis, t.i., programmu lielais skaits, netiks tieši risināts un attiecīgi uzlabojumi, kas jāsasniedz ar šo risinājumu, būtu nelieli.

B risinājums: saglabāt visus A risinājuma pasākumus un papildus apvienot esošās sešas programmas divās programmās. Šis risinājums sniegtu elastību fondu izmantošanā un politikas gada prioritāšu risināšanā. Tā rezultātā tiktu panākta programmu būtiska vienkāršošana (gan finansējuma saņēmējiem, gan administrācijai) un lielāka efektivitāte, jo būtu nepieciešams ievērojami mazāks procedūru skaits. Tiktu uzlabota arī programmu lietderība, jo fondu sadrumstalotības un izkliedētības problēmu varētu labāk risināt divu programmu ietvaros. Atbrīvotos cilvēkresursi, jo mazāks procedūru skaits samazinātu administratīvo slogu, un šos cilvēkresursus varētu piesaistīt darbībām, lai uzlabotu programmu lietderību (rezultātu izplatīšana, pārraudzība, informācijas sniegšana utt.).

C risinājums: īstenot tikai vienu programmu. Šis risinājums ir vērsts uz visām problēmām, ko rada daudzie juridiskie instrumenti un palielinātais administratīvais slogs saistībā ar daudzu programmu pārvaldību. Tomēr juridisku ierobežojumu dēļ šīs programmas darbības joma nespētu aptvert visu politikas jomu vajadzības pēc finansējuma. Būtu jāizdara izvēle starp tiesiskuma jomu un tiesību un pilsonības jomu. Lai arī šis risinājums var sniegt maksimālu ietekmi no pārvaldības viedokļa, tomēr tas nespētu pietiekamā apmērā risināt politikas prioritātes un politikas jomas vajadzības kopumā.

Pamatojoties uz risinājumu analīzi un salīdzinājumu, **sekmīgākais risinājums ir divu programmu īstenošana, kas varētu aptvert visu politikas jomu vajadzības pēc finansējuma (B risinājums).** Salīdzinājumā ar *status quo* risinājumu, B risinājumam ir acīmredzamas priekšrocības un nav nekādu trūkumu. A risinājums nav tik izdevīgs kā B risinājums, un C risinājums piedāvā tikai daļēju politikas jomu aptvērumu, kas padara šo risinājumu nepiemērotu.

3. PRIEKŠLIKUMA JURIDISKIE ASPEKTI

Priekšlikuma pamatā ir Līguma par Eiropas Savienības darbību 81. panta 1. un 2. punkts, 82. panta 1. punkts un 84. pants.

81. un 82. panta izmantošana nodrošina visaptverošu pieeju, atbalstot tiesu iestāžu sadarbības civillietās un krimināllietās attīstību, jo īpaši no transversālo un horizontālo jautājumu viedokļa, kas skar abas tiesību jomas.

84. pantā ir paredzēts, kas var noteikt pasākumus, lai veicinātu un atbalstītu dalībvalstu rīcību noziedzīgu nodarījumu novēršanas jomā. Programmā nav paredzēts aptvert visu noziedzīgu

(2011) 249 galīgā redakcija, 5.5.2011.; ziņojums par starpposma novērtējumu „Daphne III” programmai 2007.–2013. gadam, COM (2011) 254 galīgā redakcija, 11.5.2011.; ziņojums „Īpašās programmas „Narkomānijas novēršana un informēšana par narkomāniju” (NNINP) 2007.–2013. gadam starpposma izvērtējums”, COM (2011) 246 galīgā redakcija, 5.5.2011.

nodarījumu novēršanas jomu, bet tikai to daļu, kas attiecas uz narkotiku apkarošanas politiku. Tās mērķi ir pieņemt visaptverošu nostāju, lai apkarotu narkotiku pieprasījumu un piedāvājumu, un tā attiecas uz finansējumu, lai atbalstītu dalībvalstu pārrobežu sadarbību tiesību aktu piemērošanas jomā.

Ierosinātajās finansēšanas darbībās ir ņemti vērā Eiropas mēroga pievienotās vērtības un subsidiaritātes principi. Finansējums no Savienības budžeta ir vērsts uz darbībām, kuru mērķus nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, savukārt Savienības dalība var radīt papildu vērtību, salīdzinot ar darbību tikai dalībvalstu līmenī. Šajā regulā paredzētās darbības veicina to, ka *acquis* tiek piemērots efektīvāk, veidojot starp dalībvalstīm savstarpēju uzticēšanos, paplašinot pārrobežu sadarbību un sadarbības tīklus, un panākot pareizu, saistītu un saskanīgu Savienības tiesību aktu piemērošanu visā Savienībā. Eiropas Savienība atrodas labākā situācijā nekā dalībvalstīs, lai risinātu pārrobežu situācijas un nodrošinātu Eiropas platformu savstarpējai apmācībai. Tiks atbalstīta pamatota analītiskā bāze politikas virzienu atbalstam un attīstībai. Eiropas Savienības dalība ļauj šīs darbības konsekventi īstenot visā Savienībā un nodrošina apjomradītus ietaupījumus.

Priekšlikums atbilst proporcionalitātes principam, jo tajā ir paredzēts vienīgi tas, kas nepieciešams noteiktā mērķa sasniegšanai Eiropas līmenī, un šim nolūkam vajadzīgie pasākumi.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Nepieciešamais finansējums, lai programmu „Tiesiskums” īstenotu laikposmā no 2014. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. decembrim, ir EUR 472 miljoni (patreizējās cenās).

5. PRIEKŠLIKUMA GALVENIE ELEMENTI

Ierosinātās pieejas mērķis ir apvienot finansēšanas procedūru vienkāršošanu, kā to lūdza visas iesaistītās personas, ar pieeju, kas vairāk vērsta uz rezultātiem. Šīs pieejas galvenie elementi ir šādi.

- Priekšlikumā tiek noteikti vispārīgie un konkrētie mērķi, kas jāsasniedz ar programmu (4. un 5. pants) un darbības jomas, kurām programma pievērsīs galveno uzmanību (6. pants). Vispārīgajos un konkrētajos mērķos tiek noteikta programmas darbības joma (politikas jomas), savukārt darbību veidi ir saistīti ar finansējumu, tie ir piemērojami visām attiecīgajām politikas jomām un horizontālā izklāstā tie nosaka rezultātus, ko var sasniegt, izmantojot finansējumu. Vienlaikus tajos tiek noteikts, kad finansējumam patiesi var būt pievienotā vērtība politikas mērķu sasniegšanā. Īstenojot šo regulu, Komisija katru gadu noteiks finansējuma prioritātes attiecīgajās politikas jomās. Programmā var izmantot visus finanšu instrumentus, kas paredzēti Finanšu regulā. Piedalīties var visas juridiskās personas, kas likumīgi veic uzņēmējdarbību dalībvalstīs vai trešajā valstī, kura piedalās programmā, un attiecībā uz piekļuvi programmai nav nekādu citu ierobežojumu. Šī struktūra ļauj vienkāršot programmu, kā arī ļauj to labāk mērķtiecīgi virzīt uz politikas vajadzībām un attīstību. Turklāt tā rada stabilu vidi izvērtējumam, jo konkrētie mērķi ir tieši saistīti ar izvērtēšanas rādītājiem, kas būs nemainīgi visā programmas darbības laikā un tiks uzraudzīti un regulāri vērtēti. Tiek ieteikts nerezervēt konkrētas summas atsevišķām programmas politikas jomām, lai panāktu elastību un uzlabotu programmas ieviešanu.

- Kā trešās valstis var piedalīties EEZ valstis, pievienošanās un kandidātvalstis un iespējamās kandidātvalstis. Citas trešās valstis, jo īpaši valstis, kurās tiek īstenota Eiropas kaimiņattiecību politika, var iesaistīties programmas darbībās, ja tas kalpo šo darbību mērķim.

- Programmas gada prioritātes tiks noteiktas gada darba programmā. Tā kā tas paredz izdarīt no politikas atkarīgu izvēli, par gada darba programmu ir jāsaņem dalībvalstu pārstāvju komitejas atzinums saskaņā ar konsultēšanās procedūru.

- Pamatojoties uz izmaksu un ieguvumu analīzi, Komisija programmas īstenošanai var izmantot esošu izpildaģentūru, kā tas paredzēts Padomes Regulā (EK) Nr. 58/2003 (2002. gada 19. decembris), ar ko nosaka statūtus izpildaģentūrām, kurām uztic konkrētus Kopienas programmu pārvaldības uzdevumus.

Jēdzieni “tiesneši un tiesu iestāžu darbinieki”

Tiesnešu un tiesu iestāžu darbinieku apmācība ir politikas „Tiesiskums” pamatelements. Tiesiskā apmācība vairo abpusēju uzticēšanos starp dalībvalstīm, praktizējošiem juristiem un pilsoņiem, un Komisijas paziņojumā par Eiropas tiesisko apmācību „Uzticēšanās veidošana tiesiskumam ES mērogā – tiesiskās apmācības jauna dimensija” tika noteikti konkrēti apmācības mērķi, kas jāsasniedz līdz 2020. gadam⁶. LESD 81. panta 2. punkta h) apakšpunkta un 82. panta 1. punkta c) apakšpunkta noteikumi nepārprotami attiecas uz „tiesnešiem un tiesu iestāžu darbiniekiem”. Saskaņā ar Komisijas paziņojumu advokāti, vienlaikus darbojoties autonomā profesijā, ir svarīga un vajadzīga tieslietu sistēmas daļa un tiem ir būtiska loma Savienības tiesību aktu īstenošanā. Notāriem dažās dalībvalstīs ir būtiska kompetence tieslietu jomā, un līdz ar to tie arī piedalās Savienības tiesību aktu īstenošanā. Ņemot vērā Līguma noteikumu mērķus un garu, šie noteikumi tiek paplašināti, attiecinot tos uz šīm divām profesijām.

⁶ Komisijas Paziņojums COM (2011) 551 galīgā redakcija, 13.9.2011.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

ar ko izveido programmu "Tiesiskums" laikposmam no 2014. gada līdz 2020. gadam

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 81. panta 1. un 2. punktu, 82. panta 1. punktu un 84. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Līgums par Eiropas Savienības darbību paredz, ka tiek izveidota brīvības, drošības un tiesiskuma telpa, kurā personas var brīvi pārvietoties. Minētajam nolūkam Savienība var pieņemt pasākumus, lai attīstītu tiesu iestāžu sadarbību civillietās un krimināllietās un lai veicinātu un atbalstītu dalībvalstu darbības noziedzīgu nodarījumu novēršanas jomā, jo īpaši lai novērstu un samazinātu narkotiku pieprasījumu un piedāvājumu.
- (2) Stokholmas programma⁷ atkārtoti apstiprina to, ka brīvības, drošības un tiesiskuma telpas izveide ir prioritāte, un kā vienu no savām politiskajām prioritātēm norāda tiesību un tiesiskuma Eiropu. Finansējums tiek noteikts par vienu no būtiskākajiem rīkiem, lai veiksmīgi īstenotu Stokholmas programmas politiskās prioritātes.
- (3) Komisijas Paziņojumā par stratēģiju „Eiropa 2020”⁸ tika noteikta stratēģija gudrai, ilgtspējīgai un integrējošai izaugsmei. Labi funkcionējoša tiesiskuma joma, kurā ir novērsti šķēršļi pārrobežu tiesvedībai un tiesu pieejamībai pārrobežu situācijās, būtu jāattīsta kā pamatelementi, lai atbalstītu un veicinātu stratēģijas „Eiropa 2020” konkrētos mērķus un pamatiniciatīvas.

⁷ OV C 115, 4.5.2010., 1. lpp.

⁸ COM (2010) 2020 galīgā redakcijas, 3.3.2010.

- (4) Pieredze darbībās Savienības līmenī ir parādījusi, ka šo mērķu sasniegšanai praksē ir nepieciešams apvienot instrumentus, tostarp tiesību aktus, politikas iniciatīvas un finansējumu. Finansējums ir būtisks rīks, kas papildina likumdošanas pasākumus. Tādēļ būtu jāizveido finansējuma programma.
- (5) Komisijas Paziņojumā par budžetu stratēģijai „Eiropa 2020”⁹ tika uzsvērtā nepieciešamība racionalizēt un vienkāršot Savienības finansējumu. Finansējuma faktisku vienkāršošanu un efektīvu pārvaldību var panākt, samazinot programmu skaitu un racionalizējot, vienkāršojot un saskaņojot finansēšanas noteikumus un procedūras.
- (6) Atsaucoties uz nepieciešamību vienkāršot un saskaņot finansēšanas pārvaldību, ar šo regulu izveido programmu „Tiesiskums”, lai tiktu turpinātas un attīstītas tās darbības, ko līdz šim īstenoja saskaņā ar trim programmām, kas izveidotas ar Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 1149/2007/EK (2007. gada 25. septembris), ar ko laikposmam no 2007. gada līdz 2013. gadam kā daļu no vispārējās programmas „Pamattiesības un tiesiskums” izveido īpašu programmu „Civiltiesības”¹⁰, Padomes Lēmumu 2007/126/TI (2007. gada 12. februāris), ar ko laikposmam no 2007. gada līdz 2013. gadam kā daļu no Vispārējās programmas „Pamattiesības un tiesiskums” izveido īpašu programmu „Krimināltiesības”¹¹ un Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 1150/2007/EK (2007. gada 25. septembris), ar ko laikposmam no 2007. gada līdz 2013. gadam kā daļu no vispārējās programmas „Pamattiesības un tiesiskums” izveido īpašu programmu „Narkomānijas novēršana un informēšana par narkomāniju.”¹²
- (7) Tā kā programmas „Narkomānijas novēršana un informēšana par narkomāniju” juridiskais pamats bija saistīts ar sabiedrības veselību un tādējādi attiecās uz apsvērumiem saistībā ar veselību, jo īpaši veselībai nodarīto kaitējumu narkotiku lietošanas dēļ, programmai „Tiesiskums” vajadzētu pievērsties narkotiku apkarošanas politikai no noziedzīgu nodarījumu novēršanas viedokļa. Saskaņā ar jauno programmu piešķirtais finansējums galvenokārt būtu jāvērs pret narkotisko vielu nelikumīgu tirdzniecību un citām nelikumīgām darbībām saistībā ar narkotiskajām vielām.
- (8) Komisijas Paziņojumos „ES budžeta pārskatīšana”¹³ un „Budžets stratēģijai „Eiropa 2020”” arī tika uzsvērts tas, cik būtiski ir vērst uzmanību uz darbībām ar acīmredzamu Eiropas mēroga pievienoto vērtību, piemēram, kur Savienības dalība var radīt papildu vērtību, salīdzinot ar darbību tikai dalībvalstu līmenī. Darbībām saskaņā ar šo regulu vajadzētu dot ieguldījumu Eiropas tiesiskuma telpas izveidē, veicinot savstarpējas atzīšanas principu, veidojot starp dalībvalstīm savstarpēju uzticēšanos, paplašinot pārrobežu sadarbību un sadarbības tīklus, un panākot pareizu, saistītu un saskanīgu Savienības tiesību aktu piemērošanu. Finansēšanas darbībām vajadzētu veicināt to, ka tiks panāktas visu iesaistīto personu efektīvākas un labākas zināšanas par Savienības tiesību aktiem un politiku, un nodrošināta pamatota analītiskā bāze Savienības tiesību aktu un politiku atbalstam un izstrādei. Savienības dalība ļauj minētās darbības konsekvēnti īstenot visā Savienībā un nodrošina apjomradītus ietaupījumus. Turklāt Savienība atrodas labākā situācijā nekā dalībvalstis, lai risinātu pārrobežu situācijas un nodrošinātu Eiropas platformu savstarpējai apmācībai.

⁹ COM (2011) 500, 29.6. 2011.

¹⁰ OV L 257, 3.10.2007., 16. lpp.

¹¹ OV L 58, 24.2.2007., 13. lpp.

¹² OV L 257, 3.10.2007., 23. lpp.

¹³ COM (2010) 700, 19.10.2010.

- (9) Narkotiku jomā tieši pieprasījums un piedāvājums rada patiesus draudus, ko ilgtermiņā dalībvalstis nespēj novērst vienas pašas. Savienības dalībai saskaņā ar šo regulu vajadzētu atbalstīt dalībvalstu darbības, lai novērstu un samazinātu narkotiku pieprasījumu un piedāvājumu, jo īpaši atbalstot pārrobežu sadarbību tiesību aktu piemērošanas jomā.
- (10) Lai īstenotu pareizas finanšu pārvaldības principu, šajā regulā būtu jāparedz atbilstīgi rīki, lai novērtētu tās izpildes rezultātus. Šim nolūkam tajā būtu jānosaka vispārīgi un konkrēti mērķi. Lai novērtētu šo konkrēto mērķu sasniegšanas pakāpi, būtu jānosaka rādītāju kopums, kas būtu spēkā visu programmas darbības laiku.
- (11) Šajā regulā tiek noteikts finansējums daudzgadu programmai, kas XX Iestāžu nolīguma starp Eiropas Parlamentu, Padomi un Komisiju par sadarbību budžeta jautājumos un pareizu finanšu pārvaldību 17. punkta nozīmē ir galvenais atsaucē punkts budžeta iestādei ikgadējās budžeta procedūras laikā.
- (12) Šī regula būtu jāīsteno, pilnībā ņemot vērā Regulu (ES, *Euratom*) Nr. XX/XX (... gada ...) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Eiropas Savienības gada budžetam. Jo īpaši tajā būtu jāizmanto vienkāršošanas rīki, kas paredzēti minētajā regulā. Turklāt kritērijiem atbalstāmo darbību noteikšanai vajadzētu būt vērīgiem uz to, lai noteiktu pieejamos finanšu līdzekļus tām darbībām, kurām ir vislielākā ietekme no nospraustā politikas mērķa viedokļa.
- (13) Attiecībā uz gada darba programmu pieņemšanu būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras Komisijai. Minētās pilnvaras būtu jāpiemēro saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu¹⁴. Ņemot vērā attiecīgās ikgadējās summas, ietekmi uz budžetu var uzskatīt par nebūtisku. Tādēļ būtu jāpiemēro konsultēšanās procedūra.
- (14) Lai nodrošinātu to, ka līdzekļi no Savienības budžeta tiek iedalīti efektīvi, būtu jātiecas pēc saskanības, papildināmības un sinerģijas starp finansēšanas programmām, kas atbalsta politikas jomas, nodrošinot ciešas saiknes starp tām, jo īpaši starp šo programmu un programmu „Tiesības un pilsonība”, kas izveidota ar XX Regulu (ES) Nr. XX/XX¹⁵, instrumentu finansiālam atbalstam policijas sadarbībai, noziedzīgu nodarījumu novēršanai un cīņai pret pārrobežu smagiem noziegumiem un organizēto noziedzību, kas izveidots ar XX Regulu (ES) Nr. XX/XX¹⁶, programmu „Veselība izaugsmei”, kas izveidota ar XX Regulu (ES) Nr. XX/XX¹⁷, programmu „Erasmus visiem”, kas izveidota ar XX Regulu (ES) Nr. XX/XX¹⁸, pamatprogrammu „Apvārsnis 2020”, kas izveidota ar XX Regulu (ES) Nr. XX/XX¹⁹ un pirmspievienošanās palīdzības instrumentu, kas izveidots ar XX Regulu (ES) Nr. XX/XX²⁰.
- (15) Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 8. un 10. pantu programmai būtu jāatbalsta tas, ka visās tās darbībās tiktu iekļauta sieviešu un vīriešu līdztiesības nodrošināšana un

¹⁴ OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.

¹⁵ OV L XX, XX., XX. lpp.

¹⁶ OV L XX, XX., XX. lpp.

¹⁷ OV L XX, XX., XX. lpp.

¹⁸ OV L XX, XX., XX. lpp.

¹⁹ OV L XX, XX., XX. lpp.

²⁰ OV L XX, XX., XX. lpp.

diskriminācijas aizlieguma mērķi. Būtu jāveic regulāra uzraudzība un izvērtēšana, lai novērtētu veidu, kādā dzimumu līdztiesība un diskriminācijas aizlieguma jautājumi tiek risināti programmas darbībās.

- (16) Visā izdevumu ciklā Savienības finansiālās intereses būtu jāaizsargā, piemērojot samērīgus pasākumus, tostarp nelikumību novēršanu, atklāšanu un izmeklēšanu, zaudēto, nepamatoti izmaksāto vai nepareizi izlietoto līdzekļu atgūšanu, un vajadzības gadījumā – soda naudas. Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) būtu jāpilnvaro veikt ekonomikas dalībnieku inspekcijas un pārbaudes uz vietas saskaņā ar procedūrām, kas noteiktas Regulā (*Euratom*, EK) Nr. 2185/96²¹, lai noteiktu, vai nav notikusi krāpšana, korupcija vai jebkādas citas nelikumīgas darbības, kas ietekmē Savienības finansiālās intereses saistībā ar Savienības finansējumu, kas piešķirts saskaņā ar programmu.
- (17) Tā kā šīs regulas mērķi, proti, izveidot Eiropas tiesiskuma telpu, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet to var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionālītātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minētā mērķa sasniegšanai.
- (18) [Saskaņā ar 3. pantu 21. Protokolā par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju saistībā ar brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Līgumam par Eiropas Savienības darbību, minētās dalībvalstis ir paziņojušas, ka tās vēlas piedalīties šīs regulas pieņemšanā un piemērošanā.] VAI [Neskarot 4. pantu 21. Protokolā par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju saistībā ar brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Līgumam par Eiropas Savienības darbību, Apvienotā Karaliste un Īrija nepiedalās šīs regulas pieņemšanā, un šī regula tām nav saistoša un nav jāpiemēro.]²²
- (19) Saskaņā ar 1. un 2. pantu 22. Protokolā par Dānijas nostāju, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Līgumam par Eiropas Savienības darbību, Dānija nepiedalās šīs regulas pieņemšanā, un Dānijai šī regula nav saistoša un nav jāpiemēro,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

Pants 1
Programmas izveide un darbības laiks

1. Ar šo regulu izveido Eiropas Savienības programmu „Tiesiskums”, turpmāk „programma”.
2. Programma attiecas uz laikposmu no 2014. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. decembrim.

²¹ OV L 292, 15.11.1996., 2. lpp.

²² Galīgais šā apsvēruma formulējums regulā būs atkarīgs no Apvienotās Karalistes un Īrijas faktiskās nostājas saskaņā ar 21. protokola noteikumiem.

Pants 2
Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

- a) „dalībvalstis” ir dalībvalstis, izņemot [Dāniju] VAI [Dāniju, Apvienoto Karalisti un Īriju, neskarot 21. protokola 4. pantu];
- b) „tiesneši un tiesu iestāžu darbinieki” ir tiesneši, prokurori, advokāti, juriskonsulti, notāri, akadēmiskie un zinātniskie darbinieki, ministriju ierēdņi, tiesu amatpersonas, tiesu izpildītāji, tiesu tulki un citi speciālisti, kas saistīti ar tiesu iestādēm.

Pants 3
Eiropas mēroga pievienotā vērtība

No programmas finansē darbības, kurām ir Eiropas mēroga pievienotā vērtība. Šim nolūkam Komisija nodrošina, ka finansējumam izvēlētais darbības ir paredzētas, lai sasniegtu rezultātus ar Eiropas mēroga pievienoto vērtību, un uzraudzīs, vai Eiropas mēroga pievienotā vērtība faktiski tika iegūta, pateicoties no programmas finansēto darbību galarezultātiem.

Pants 4
Vispārīgais mērķis

Programmas vispārīgais mērķis ir dot ieguldījumu Eiropas tiesiskuma telpas izveidē, sekmējot tiesu iestāžu sadarbību civillietās un krimināllietās.

Pants 5
Konkrētie mērķi

Lai sasniegtu 4. pantā noteikto vispārīgo mērķi, programmai ir šādi konkrētie mērķi:

- a) veicināt efektīvu, visaptverošu un saskanīgu Savienības tiesību aktu piemērošanu tiesu iestāžu sadarbībā civillietās un krimināllietās.

Lai novērtētu šā mērķa sasniegšanas pakāpi, cita starpā rādītājs ir pārrobežu sadarbības gadījumu skaits.

- b) veicināt tiesu pieejamību.

Lai novērtētu šā mērķa sasniegšanas pakāpi, cita starpā rādītājs ir Eiropas mēroga izpratne par tiesu pieejamību;

- c) novērst un samazināt narkotiku pieprasījumu un piedāvājumu.

Lai novērtētu šā mērķa sasniegšanas pakāpi, cita starpā rādītājs ir pārrobežu sadarbības gadījumu skaits.

Programmas mērķis ir visās tās darbībās veicināt sieviešu un vīriešu līdztiesību un cīnīties pret diskrimināciju dzimuma, rases vai etniskās izcelsmes, reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai dzimumorientācijas dēļ.

Pants 6
Darbības

1. Lai sasniegtu 4. un 5. pantā noteiktos mērķus, programmas darbības ir vērstas uz šādām darbības jomām:
 - a) stiprināt sabiedrības izpratni un zināšanas par Savienības tiesību aktiem un politikas virzieniem;
 - b) atbalstīt Savienības tiesību aktu un politikas virzienu īstenošanu dalībvalstīs;
 - c) veicināt pārrobežu sadarbību un sekmēt savstarpējo informētību un savstarpējo uzticēšanos;
 - d) uzlabot zināšanas un izpratni par iespējamiem jautājumiem, kas ietekmē Eiropas tiesiskuma telpas netraucētu darbību, ar mērķi nodrošināt uz pierādījumiem balstītu politikas veidošanu un likumdošanu.
2. No programmas cita starpā finansē šādus darbību veidus:
 - (a) analītiskas darbības, piemēram, datu un statistikas datu vākšana; kopējas metodoloģijas un, vajadzības gadījumā, rādītāju vai kritēriju izstrāde; pētījumi, izpēte, analīze un apskati; izvērtējumi un ietekmes novērtējumi; norāžu, ziņojumu un izglītojošu materiālu izstrāde; uzraudzība un izvērtējums, kā tiek transponēti un piemēroti Savienības tiesību akti un īstenoti Savienības politikas virzieni; darba grupas, semināri, ekspertu sanāksmes, konferences;
 - (b) mācību pasākumi tiesnešiem un tiesu iestāžu darbiniekiem, piemēram, darbinieku apmaiņa, darba grupas, semināri, pasniedzēju apmācība, tiešsaistes vai cita veida mācību moduļu izstrāde;
 - (c) savstarpēja mācīšanās, sadarbība, izpratnes veidošanas un izplatīšanas darbības, piemēram, labas prakses, inovatīvu pieeju un pieredzes apzināšana un apmaiņa, salīdzinošas izvērtēšanas organizēšana; konferenču un semināru organizēšana; izpratnes veidošanas un informācijas kampaņu, kampaņu un pasākumu plašsaziņas līdzekļos organizēšana, tostarp korporatīvā komunikācija par Eiropas Savienības politiskajām prioritātēm; materiālu vākšana un publicēšana, izplatot informāciju un programmas rezultātus; sistēmu un rīku, kuros izmanto informācijas un komunikācijas tehnoloģijas, izstrāde, izmantošana un uzturēšana;
 - (d) atbalsts galvenajiem dalībniekiem, piemēram, atbalsts dalībvalstīm, tām īstenojot Savienības tiesību aktus un politiku; atbalsts galvenajiem Eiropas līmeņa sadarbības tīkliem, kuru darbība ir saistīta ar programmas mērķu īstenošanu; Eiropas līmeņa sadarbības tīklu veidošana starp specializētām struktūrām un organizācijām, valstu,

reģionu un vietējām iestādēm; ekspertu sadarbības tīklu finansēšana; Eiropas līmeņa novērošanas punktu finansēšana.

*Pants 7
Līdzdalība*

1. Programma ir atvērta visām publiskām un/vai privātām struktūrām un personām, kas likumīgi veic uzņēmējdarbību:
 - a) dalībvalstīs;
 - b) EBTA valstīs, kas ir EEZ līguma dalībnieces saskaņā ar EEZ līgumā paredzētajiem nosacījumiem;
 - c) pievienošanās valstīs, kandidātvalstīs un iespējamās kandidātvalstīs saskaņā ar vispārējiem principiem un vispārējiem noteikumiem un nosacījumiem, kuri paredzēti pamat nolīgumos, kas noslēgti ar šīm valstīm to līdzdalībai Savienības programmās;
 - d) Dānijā, pamatojoties uz starptautisku nolīgumu.
2. Citas publiskās un/vai privātās struktūras un personas, kas likumīgi veic uzņēmējdarbību citās trešās valstīs, jo īpaši valstīs, kurās tiek īstenota Eiropas kaimiņattiecību politika, var iesaistīties programmas darbībās, ja tas kalpo šo darbību mērķim.
3. Saskaņā ar programmu Komisija var sadarbīties ar starptautiskām organizācijām, kas darbojas jomās, uz kurām attiecas programma, piemēram, Eiropas Padomi, Apvienoto Nāciju Organizāciju un Hāgas Starptautisko privāttiesību konferenci. Programma ir atvērta minētajām organizācijām.

*Pants 8
Budžets*

1. Programmas īstenošanai paredzētais finansējums ir EUR 472 miljoni.
2. Programmas finanšu piešķirums var segt arī izdevumus, kas saistīti ar sagatavošanas, uzraudzības, kontroles, revīzijas un izvērtēšanas darbībām, kas vajadzīgas programmas pārvaldībai un tās mērķu sasniegšanai; jo īpaši izdevumus pētījumiem, ekspertu sanāksmēm, informēšanas un saziņas darbībām, tostarp korporatīvo komunikāciju par Eiropas Savienības politiskajām prioritātēm, ciktāl tās ir saistītas ar šīs regulas vispārīgajiem mērķiem, izdevumus saistībā ar IT tīkliem, kas paredzēti galvenokārt informācijas apstrādei un apmaiņai, un par visiem citiem tehniskā un administratīvā atbalsta izdevumiem, kas radušies Komisijai, pārvaldot programmu.
3. Budžeta lēmēj institūcija apstiprina pieejamās gada apropriācijas, ievērojot daudzgadu finanšu shēmu, kas izveidota ar Padomes Regulu (ES, *Euratom*) Nr. XX/XX (... gada ...), ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2014.–2020. gadam.

Pants 9
Īstenošanas pasākumi

1. Komisija īsteno Savienības finansiālo atbalstu saskaņā ar Regulu (ES, *Euratom*) Nr. XX/XX (... gada ...) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Eiropas Savienības gada budžetam.
2. Lai īstenotu programmu, Komisija pieņem gada darba programmas īstenošanas aktu veidā. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 10. panta 2. punktā minēto konsultēšanās procedūru.
3. Gada darba programmās nosaka pasākumus, kas nepieciešami to īstenošanai, uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus prioritātes un visus pārējos elementus, kas noteikti Regulā (ES, *Euratom*) Nr. XX/XX (... gada ...) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Eiropas Savienības gada budžetam.

Pants 10
Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz komiteja. Šī komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.
2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 4. pantu.

Pants 11
Papildināmība

1. Komisija sadarbībā ar dalībvalstīm nodrošina vispārēju saskanību, papildināmību un sinerģiju ar pārējiem Savienības instrumentiem, cita starpā ar programmu „Tiesības un pilsonība”, instrumentu finansiālam atbalstam policijas sadarbībai, noziedzīgu nodarījumu novēršanai un cīņai pret pārobežu smagiem noziegumiem un organizēto noziedzību, programmu „Veselība izaugsmei”, programmu „*Erasmus* visiem”, pamatprogrammu „Apvārsnis 2020” un pirmspievienotās palīdzības instrumentu.
2. Programmas finansējumu var izmantot kopā ar citiem Savienības instrumentiem, jo īpaši programmu „Tiesības un pilsonība”, lai īstenotu darbības, kas atbilst abu programmu mērķiem. Darbībai, kurai piešķirts finansējums no programmas, var piešķirt finansējumu arī no programmas „Tiesības un pilsonība” – ar nosacījumu, ka finansējums nesegs vienus un tos pašus izmaksu posteņus.

Pants 12
Savienības finansiālo interešu aizsardzība

1. Komisija veic atbilstošus pasākumus, lai nodrošinātu, ka, īstenojot saskaņā ar šo regulu finansētas darbības, Savienības finansiālās intereses tiek aizsargātas, piemērojot aizsargpasākumus pret krāpšanu, korupciju un jebkādām citām nelikumīgām darbībām, veicot efektīvas pārbaudes un, ja ir atklāti pārkāpumi, atgūstot nepamatoti izmaksātās summas un attiecīgā gadījumā piemērojot iedarbīgus, samērīgus un preventīvus sodus.

2. Komisijai vai tās pārstāvjiem un Revīzijas palātai ir tiesības, pārbaudot dokumentus un veicot pārbaudes uz vietas, revidēt visus dotāciju saņēmējus, līgumslēdzējus un apakšuzņēmējus, kuri programmas ietvaros ir saņēmuši Savienības līdzekļus.

Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) var veikt inspekcijas un pārbaudes uz vietas attiecībā uz uzņēmējiem, uz kuriem tieši vai netieši attiecas šāds finansējums, saskaņā ar Regulā (*Euratom*, EK) Nr. 2185/96 noteiktajām procedūrām, lai noteiktu, vai saistībā ar dotāciju līgumu vai dotāciju lēmumu, vai līgumu, kas attiecas uz Savienības finansējumu, ir notikusi krāpšana, korupcija vai jebkādas citas nelikumīgas darbības, kas ietekmē Savienības finansiālās intereses.

Neskarot pirmo un otro daļu, sadarbības nolīgumos ar trešām valstīm un starptautiskām organizācijām, dotāciju nolīgumos, dotāciju lēmumos un līgumos, kas izriet no šīs regulas īstenošanas, nepārprotami nosaka Komisijas, Revīzijas palātas un *OLAF* pilnvaras veikt šādas revīzijas, inspekcijas un pārbaudes uz vietas.

Pants 13 *Uzraudzība un izvērtēšana*

1. Komisija regulāri uzrauga programmu, lai sekotu, kā tiek īstenotas tās darbības, ko veic saskaņā ar programmu darbības jomās, kuras minētas 6. panta 1. punktā, un kā tiek sasniegti konkrētie mērķi, kas minēti 5. pantā. Uzraudzība dos arī iespēju novērtēt veidu, kādā programmas darbībās tiek risināti dzimumu līdztiesības un diskriminācijas aizlieguma jautājumi. Vajadzības gadījumā rādītāji jāsadala atsevišķos rādītājos par dzimumu, vecumu un invaliditāti.
2. Komisija sniedz Eiropas Parlamentam un Padomei:
 - a) vēlākais līdz 2018. gada vidum - starpposma izvērtējuma ziņojumu;
 - b) *ex post* izvērtējuma ziņojumu.
3. Starpposma izvērtējuma ziņojumā atspoguļo programmas mērķu sasniegšanu, līdzekļu izmantošanas efektivitāti un programmas Eiropas mēroga pievienoto vērtību, lai noteiktu, vai pēc 2020. gada ir jāatjauno, jāmaina vai jāpārtrauc finansējums tajās jomās, uz kurām attiecas programma. Tajā atspoguļo arī programmas vienkāršošanas iespējas, tās iekšējo un ārējo saderību, kā arī to, vai visi mērķi un darbības joprojām ir būtiski. Tajā ņem vērā 14. pantā minēto programmu *ex post* izvērtējumu rezultātus.
4. *Ex post* izvērtējumā atspoguļo programmas ilgtermiņa ietekmi un programmas rezultātu ilgtspēju, ar mērķi ņemt to vērā lēmumā par turpmāku programmu.

Pants 14 *Pārejas pasākumi*

Darbības, kas tiks uzsāktas pirms 2014. gada 1. janvāra, pamatojoties uz Lēmumu 1149/2007/EK, Lēmumu 2007/126/TI vai Lēmumu 1150/2007/EK, turpina pārvaldīt saskaņā ar minētajiem lēmumiem, kamēr tās tiek pabeigtas. Attiecībā uz minētajām darbībām atsauci uz komitejām, kas paredzētas

Lēmuma 1149/2007/EK 10. un 11. pantā, Lēmuma 2007/126/TI 9. pantā un Lēmuma 1150/2007/EK 10. pantā, interpretē kā atsauci uz komiteju, kas paredzētas šīs regulas 10. pantā.

Pants 15
Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Briselē,

Eiropas Parlamenta vārdā —
Priekšsēdētājs

Padomes vārdā —
priekšsēdētājs

PIELIKUMS

TIESĪBU AKTA PRIEKŠLIKUMA FINANŠU PĀRSKATS

1. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS KONTEKSTS

- 1.1. Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums
- 1.2. Attiecīgās politikas jomas *ABM/ABB* struktūrā
- 1.3. Priekšlikuma/iniciatīvas būtība
- 1.4. Mērķi
- 1.5. Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums
- 1.6. Ilgums un finansiālā ietekme
- 1.7. Paredzētie pārvaldības veidi

2. PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI

- 2.1. Uzraudzības un ziņošanas noteikumi
- 2.2. Pārvaldības un kontroles sistēma
- 2.3. Krāpšanas un pārkāpumu novēršanas pasākumi

3. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS PAREDZAMĀ FINANSIĀLĀ IETEKME

- 3.1. Attiecīgās daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijas un budžeta izdevumu pozīcijas
- 3.2. Paredzamā ietekme uz izdevumiem
 - 3.2.1. Paredzamās ietekmes uz izdevumiem kopsavilkums
 - 3.2.2. Paredzamā ietekme uz darbības apropriācijām
 - 3.2.3. Paredzamā ietekme uz administratīvajām apropriācijām
 - 3.2.4. Saderība ar kārtējo daudzgadu finanšu shēmu
 - 3.2.5. Trešo personu dalība finansējumā
- 3.3. Paredzamā ietekme uz ieņēmumiem

TIESĪBU AKTA PRIEKŠLIKUMA FINANŠU PĀRSKATS

1. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS KONTEKSTS

1.1. Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums

Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido programmu „Tiesiskums” laikposmam no 2014. gada līdz 2020. gadam

1.2. Attiecīgās politikas jomas ABM/ABB struktūrā²³

33. sadaļa – Tiesiskums

1.3. Priekšlikuma/iniciatīvas būtība

☒ Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz **jaunu darbību**

☐ Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz **jaunu darbību, pamatojoties uz izmēģinājuma projektu/sagatavošanas darbību**²⁴

☐ Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz **esošas darbības pagarināšanu**

☐ Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz **darbību, kas pārveidota jaunā darbībā**

1.4. Mērķi

1.4.1. Komisijas daudzgadu stratēģiskie mērķi, kurus plānots sasniegt ar priekšlikumu/iniciatīvu

Programmas mērķis ir izveidot Eiropas brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, un jo īpaši Eiropas tiesiskuma telpu, veicinot tiesu iestāžu sadarbību civillietās un krimināllietās. Labi funkcionējoša tiesiskuma joma, kurā ir novērsti šķēršļi pārrobežu tiesvedībai, arī atbalstīs un veicinās stratēģijas „Eiropa 2020” konkrēto mērķu un pamatiniciatīvu īstenošanu.

1.4.2. Konkrētie mērķi un attiecīgās ABM/ABB darbības

Konkrētie mērķi

Lai sasniegtu vispārīgo mērķi, proti, dot ieguldījumu Eiropas tiesiskuma telpas izveidē, programmai ir šādi konkrēti mērķi:

a) veicināt efektīvu, visaptverošu un saskanīgu Savienības tiesību aktu piemērošanu tiesu iestāžu sadarbībā civillietās un krimināllietās;

b) veicināt tiesu pieejamību;

²³

ABM — budžeta vadība pa darbības jomām; ABB — budžeta līdzekļu sadale pa darbības jomām.

²⁴

Kā paredzēts Finanšu regulas 49. panta 6. punkta attiecīgi a) vai b) apakšpunktā.

c) novērst un samazināt narkotiku pieprasījumu un piedāvājumu.

Attiecīgās ABM/ABB darbības

ABB 33 03 un 33 04.

1.4.3. *Paredzamie rezultāti un ietekme*

Norādīt, kāda ir priekšlikuma/iniciatīvas iecerētā ietekme uz finansējuma saņēmējiem/mērķgrupām.

Priekšlikums dos ieguldījumu *acquis* īstenošanā, ļaujot pilsoņiem un uzņēmumiem Savienībā pilnībā izmantot esošo tiesību aktu priekšrocības. Viņi būs labāk informēti par savām tiesībām, un dalībvalstu un ieinteresēto personu rīcībā būs labāki rīki, lai apmainītos ar informāciju par labāko praksi un savstarpēji sadarbotos. Tas, kāda būs priekšlikuma ietekme uz finansējuma saņēmējiem/mērķgrupām, sīkāk ir izklāstīts ietekmes novērtējuma 4.1.2. sadaļā.

Turklāt ierosinātajām izmaiņām finansēšanas programmās būs acīmredzama pozitīva ietekme uz procesiem, atbilstīgi kuriem tiks pārvaldīts finansiālais atbalsts. Tā sāktos jau ar integrēto pieeju visās programmās pieteikumu apstrādes procesos, attiecībā uz nepieciešamo dokumentāciju un izmantojamajām IT sistēmām. Tas ļautu ietaupīt laiku, jo daudzām ieinteresētajām personām, kas aktīvi darbojas jomās, uz kurām attiecas šīs paaudzes programmas, vairs nebūtu jāsaskaras ar atšķirīgām prasībām, un tās varētu pievērst vairāk uzmanības no satura un kvalitātes viedokļa pamatotu priekšlikumu izstrādei.

Turklāt, pateicoties vienam saskaņotam un uzlabotam projektu atlases procesam, tiktu ievērojami samazināts laikposms starp pieteikuma iesniegšanu un rezultātu saņemšanu, un tas saīsinātu laiku, ko pieteikuma iesniedzēja organizācija pavada neziņā. Tas radītu papildu priekšrocības, jo samazinātos laikposms no projekta ieceres brīža līdz tā uzsākšanai, tādējādi tie būtu daudz efektīvāki konkrēto vajadzību risināšanā saskaņā ar Savienības politikas prioritātēm.

1.4.4. *Rezultātu un ietekmes rādītāji*

Norādīt priekšlikuma/iniciatīvas īstenošanas uzraudzībā izmantojamus rādītājus

Lai novērtētu iepriekš minēto konkrēto mērķu sasniegšanas pakāpi, cita starpā rādītāji ir pārrobežu sadarbības gadījumu skaits a) un c) apakšpunktam un Eiropas mēroga izpratne par tiesu pieejamību b) apakšpunktam.

Tiesiskuma ģenerāldirektorāta rīcībā nav pietiekamas informācijas par pašreizējo situāciju, lai noteiktu efektīvus ilgtermiņa vai vidēja termiņa mērķus, bet, pirms tiek sāкта programmas īstenošana, Tiesiskuma ģenerāldirektorāts mēģinās savākt papildu informāciju par pašreizējo situāciju, lai varētu noteikt atskaites punktus un mērķus.

1.5. **Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums**

1.5.1. *Īstermiņa vai ilgtermiņa vajadzības*

Lai arī tiesību akti ir pamatīks, lai īstenotu Savienības mērķus tiesiskuma jomā, tomēr tie ir jāpapildina ar citiem līdzekļiem. Šā uzdevuma risināšanā liela nozīme ir finansējumam. Jo

īpaši finansējumam vajadzētu pastiprināt tiesību aktu efektivitāti, palielinot pilsoņu, profesionāļu un ieinteresēto personu zināšanas, izpratni un spējas, atbalstot šādas darbības:

informācijas sniegšanu un sabiedrības izpratnes veidošanu, tostarp atbalstu valstu un Eiropas mēroga kampaņām, lai informētu cilvēkus par viņu tiesībām, kā to garantē Savienības tiesību akti, un par to, kā šīs tiesības piemērot praksē;

apmācību un spēju veidošanu profesionāliem juristiem (piemēram, tiesnešiem un prokuroriem) un citiem speciālistiem, lai nodrošinātu viņiem rīkus Savienības tiesību un tiesiskuma īstenošanai praksē.

Finansējumam ir arī galvenā loma, veicinot starptautisko sadarbību un radot savstarpēju uzticēšanos, īstenojot šādas darbības:

sadarbības tīklu nostiprināšanu, proti, Savienības mēroga organizāciju izveidi, kas palīdzētu sagatavot turpmākās iniciatīvas šajā jomā, kā arī sekmētu to saskaņotu īstenošanu visā Eiropā;

pārrobežu sadarbību tiesību aktu piemērošanas jomā, piemēram, izveidojot sistēmu brīdināšanai par bērnu pazušanu, koordinējot operatīvo sadarbību un pārrobežu sadarbību narkotiku apkarošanā.

Turklāt finansējumam vajadzētu atbalstīt:

pētniecību, analīzi un citas atbalsta darbības, lai sniegtu likumdevējam skaidru un sīki izstrādātu informāciju par problēmām un faktisko situāciju. Šo darbību rezultāti tiktu ietverti Savienības politikas virzienu attīstībā un īstenošanā un nodrošinātu to, ka to pamatā ir pierādījumi, tie ir mērķtiecīgi un labi strukturēti.

1.5.2. ES iesaistīšanās pievienotā vērtība

Finansējums no programmas „Tiesiskums” ir vērsts uz darbībām, kurās Savienības dalība var radīt papildu vērtību, salīdzinot ar darbību tikai dalībvalstu līmenī. Šajā regulā paredzētās darbības veicina to, ka *acquis* tiek piemērots efektīvāk, veidojot starp dalībvalstīm savstarpēju uzticēšanos, paplašinot pārrobežu sadarbību un sadarbības tīklus, un panākot pareizu, saistītu un saskanīgu Savienības tiesību aktu piemērošanu visā Savienībā. Tikai rīcība Savienības mērogā var nodrošināt saskaņotas darbības, kam būtu rezultāti visās Savienības dalībvalstīs. Eiropas Savienība atrodas labākā situācijā nekā dalībvalstis, lai risinātu pārrobežu situācijas un nodrošinātu Eiropas platformu savstarpējai apmācībai. Bez Savienības atbalsta ieinteresēto personu pieeja līdzīgu problēmu risināšanā būtu sadrumstalota un nesaistīta. Sadarbība un kontaktu veidošana starp tām ļautu plašāk izplatīt labāko praksi, jo īpaši inovatīvās un saskaņotās pieejas dažādās dalībvalstīs. Tie, kuri būtu iesaistīti šajās darbībās, darbotos kā zināšanu izplatītāji savā attiecīgajā profesionālajā darbībā un plašāk izplatītu labāko praksi savās dalībvalstīs.

Tiks atbalstīta pamatota analītiskā bāze politikas virzienu atbalstam un attīstībai. Eiropas Savienības dalība ļauj šīs darbības konsekventi īstenot visā Savienībā un nodrošina apjomradītus ietaupījumus. Finansējums valsts līmenī neļautu sasniegt tādus pašus rezultātus, tā būtu sadrumstalota un ierobežota pieeja, kas nespēj apmierināt Eiropas Savienības vajadzības kopumā.

1.5.3. *Līdzīgas līdzšinējās pieredzes rezultātā gūtās atziņas*

Esošo programmu tiesiskuma jomā vidusposma izvērtējumos tika apstiprināta programmu vispārējā lietderība, bet tajos tika arī noteikta virkne problēmu, piemēram, līdzekļu izkliedēšana („*dilution of funds*”, „*saupoudrage*”) daudzos mazos projektos, kam ir tikai neliela ietekme. Par spīti tam apstāklim, ka finansējumu piešķir daudziem projektiem, starp organizācijām, kuras saņem finansējumu, projektu ģeogrāfiskais pārklājums nav līdzsvarots. Vidusposma izvērtējumos tika atzīts, ka būtu jādara vairāk, lai uzlabotu finansēto darbību rezultātu un ieguvumu plašāku izplatīšanu un pielietojumu. Uzlabot izplatīšanu ir uzdevums, kas cieši saistīts ar izvērtēšanas un pārraudzības uzlabošanu. Vidusposma izvērtējumos un sabiedriskajās apspriešanās tika uzsvērts tas, ka no efektivitātes viedokļa pieteikumu iesniedzējiem jāaskaras ar sarežģītām un birokrātiskām procedūrām. No administratīvā viedokļa procedūru dublēšanās atšķirīgajās programmās rada Komisijai lielu administratīvo slogu. Procedūru dublēšanās un lielais administratīvais slogs pagarina procedūru ilgumu. Programmu apvienošana risinātu šo jautājumu un radītu sinerģiju starp programmām.

1.5.4. *Saderība un iespējamā sinerģija ar citiem attiecīgajiem instrumentiem*

Programma meklēs sinerģiju, saskanību un papildināmību ar citiem Savienības instrumentiem, cita starpā ar programmām iekšlietu, veselības un patērētāju tiesību, izglītības un pētniecības jomā. Tiks novērsta darbību atkārtošāns šo pārējo programmu ietvaros un līdzekļus varēs sadalīt starp programmu „Tiesiskums” un programmu „Tiesības un pilsonība”, lai panāktu kopīgus mērķus.

1.6. Ilgums un finansiālā ietekme

☒ **Ierobežota ilguma priekšlikums/iniciatīva**

- ☒ Priekšlikuma/iniciatīvas darbības laiks: no 2014. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. decembrim
- ☒ Finansiālā ietekme: no 2014. gada līdz 2020. gadam un turpmāk

☐ **Beztermiņa priekšlikums/iniciatīva**

- Īstenošana ar uzsākšanas periodu no YYYY. gada līdz YYYY. gadam,
- pēc kura turpinās normāla darbība.

1.7. Paredzētie pārvaldības veidi²⁵

☒ Komisijas īstenota **centralizēta tieša pārvaldība**

☒ **Centralizēta netieša pārvaldība**, izpildes uzdevumus deleģējot:

- ☒ izpildaģentūrām
- ☒ Kopienų izveidotām struktūrām²⁶
- ☐ valstu publiskā sektora struktūrām vai struktūrām, kas veic valsts pārvaldes uzdevumus
- ☐ personām, kurām ir uzticēts veikt īpašas darbības saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību V sadaļu un kuras ir noteiktas attiecīgā pamataktā Finanšu regulas 49. panta nozīmē

☐ **Dalīta pārvaldība** kopā ar dalībvalstīm

☐ **Decentralizēta pārvaldība** kopā ar trešām valstīm

☒ **Pārvaldība kopā ar starptautiskām organizācijām (kā precizēts turpmāk)**

Ja norādīti vairāki pārvaldības veidi, sniedziet papildu informāciju iedaļā "Piezīmes".

Piezīmes

Iespēja izmantot esošu izpildaģentūru programmas īstenošanai pilnībā vai daļēji ir paredzēta paskaidrojuma rakstā. Šajā posmā attiecība uz šo jautājumu nav pieņemts lēmums, nav arī veikta izmaksu un ieguvumu analīze, taču šādu iespēju vajadzētu paredzēt.

²⁵ Skaidrojumus par pārvaldības veidiem un atsaucis uz Finanšu regulu skatīt *BudgWeb* tīmekļa vietnē: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

²⁶ Kā paredzēts Finanšu regulas 185. pantā.

Pārvaldība kopā ar citām organizācijām ir vēl viena iespēja, kas šobrīd netiek izmantota, bet ko varētu paredzēt nākotnē. Tas attiecas jo īpaši uz starptautiskajām organizācijām, kas minētas 7. panta 2. punktā: Eiropas Padomi, Apvienoto Nāciju Organizāciju un Hāgas Starptautisko privāttiesību konferenci.

2. PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI

2.1. Uzraudzības un ziņošanas noteikumi

Norādīt periodiskumu un nosacījumus.

Priekšlikumā ir paredzēts uzraudzības un izvērtēšanas pienākums. Konkrēto mērķu sasniegšana tiks uzraudzīta, pamatojoties uz priekšlikumā iekļautajiem rādītājiem; vērtējot gada rezultātus.

Turklāt vēlākais līdz 2018. gada vidum Komisija sniegs starpposma izvērtējuma ziņojumu par programmas mērķu sasniegšanu, līdzekļu izmantošanas efektivitāti un tās Eiropas mēroga pievienoto vērtību. Pēc programmas darbības beigām tiks veikts *ex-post* izvērtējums par programmas rezultātu ilgtermiņa ietekmi un ilgtspēju.

2.2. Pārvaldības un kontroles sistēma

2.2.1. Apzinātie riski

Tiesiskuma ģenerāldirektorāts savās izdevumu programmās nav saskāries ar būtisku kļūdu risku. To apstiprina tas, ka Revīzijas palātas gada ziņojumos faktiski nav atrodami būtiski atklājumi, kā arī tas, ka Tiesiskuma ģenerāldirektorāta (un līdzšinējā Tieslietu, brīvības un drošības ģenerāldirektorāta) gada darbības pārskatos (ar tikai vienu izņēmumu saistībā ar *Daphne* programmu 2009. gadā) pēdējos gados nav atrodama atlikušās kļūdas likme, kas pārsniegtu 2 %.

Galvenie noteiktie riski ir šādi:

- izvēlēto projektu sliktā kvalitāte un projekta vājā tehniskā īstenošana, tādējādi samazinot programmas ietekmi; kam par iemeslu ir neatbilstīgas atlases procedūras, pieredzes trūkums vai nepietiekama uzraudzība;
- piešķirto līdzekļu neefektīva vai neekonomiska izmantošana gan attiecībā uz dotācijām (faktisko attaisnoto izmaksu atlīdzināšanas sarežģītais process apvienojumā ar ierobežotajām iespējām pārbaudīt attaisnotās izmaksas nekavējoties), gan iepirkumiem (dažreiz ir ierobežots pakalpojumu sniedzēju skaits, kam būtu nepieciešamās īpašās zināšanas, kā rezultātā iespējas salīdzināt cenu piedāvājumus ir nepietiekamas);
- (jo īpaši) nelielo organizāciju spējas efektīvi kontrolēt izdevumus, kā arī nodrošināt veikto darbību pārredzamību;
- draudi Komisijas reputācijai, ja tiks atklāta krāpšana vai noziedzīgas darbības; trešo personu iekšējās kontroles sistēmas sniedz tikai daļējas garantijas, jo līgumslēdzēju un finansējuma saņēmēju skaits ir liels un viņu sastāvs ir nevienmērīgs, katrs izmanto savu kontroles sistēmu, kas bieži ir visai neliela.

Sagaidāms, ka lielākā daļa šo risku tiks samazināta, pateicoties labāk mērķorientētiem priekšlikumiem un vienkāršotiem elementiem, kas iekļauti Finanšu regulas trīsdaļu posma pārskatā.

2.2.2. *Paredzētās kontroles metodes*

Iekšējo kontroles sistēmu apraksts

Jaunajā programmā paredzētā kontroles sistēma ir esošās kontroles sistēmas turpinājums. Tā sastāv no dažādām daļām: darbību uzraudzība, ko veic programmas pārvaldes nodaļa, *ex ante* kontrole (finanšu pārbaude), ko veic centrālā budžeta un kontroles nodaļa, iekšējā iepirkuma komiteja, *ex post* kontroles attiecība uz dotācijām un revīzijas, ko veic iekšējās revīzijas struktūrvienības un/vai iekšējās revīzijas dienests.

Visiem darījumiem programmas pārvaldes nodaļa veic *ex ante* pārbaudi un budžeta un kontroles nodaļa veic finanšu pārbaudi (izņemot zema riska priekšfinansējuma gadījumā). Dotāciju gadījumā izmaksu atlīdzinājuma pieprasījumi tiek rūpīgi pārbaudīti un tiek pieprasīti apliecinājoši dokumenti, ja to uzskata par nepieciešamu, pamatojoties uz riska novērtējumu. Visas atklātās vai slēgtās iepirkuma procedūras un visas sarunu procedūras, kas attiecas uz summām virs EUR 60 000, iesniedz iekšējai iepirkuma komitejai pārbaudei, pirms tiek pieņemts lēmums par rezultātu.

Ex post kontrolē piemēro „atklāšanas stratēģiju”, kuras mērķis ir atklāt iespējami vairāk neatbilstību, lai atgūtu nepamatoti veiktos maksājumus. Saskaņā ar šo stratēģiju revīzijas veic kā projektu izlases pārbaudi, projektus izvēloties, pamatojoties gandrīz vienīgi uz riska analīzi.

Kontroles izmaksas un ieguvumi

Saskaņā ar mūsu aplēsēm 50 līdz 70 % visu to darbinieku, kas iesaistīti esošo finanšu programmu pārvaldībā, veic kontroles funkcijas visplašākajā nozīmē (sākot ar līdzekļu saņēmēju/darbu izpildītāju atlasīšanu un beidzot ar revīzijas rezultātu īstenošanu). Tas atbilst summai, kas svārstās no 2,1 miljona euro (50 % no 2014. gada cilvēkresursu izmaksām, kas noteiktas 3.2.3. sadaļā) līdz 3,2 miljoniem euro (70 % no 2014. gada cilvēkresursu izmaksām, kas noteiktas 3.2.3. sadaļā). Turklāt ārpalpojumu piesaiste, lai veiktu *ex post* revīzijas, gadā rada izmaksas 75 000 līdz 100 000 euro apmērā, un tās tiek finansētas no administratīvā atbalsta apropriācijām. Šīs izmaksas veido 6 līdz 3 % no programmas kopējā budžeta, samazinoties septiņu gadu laikposmā pateicoties tam apstāklim, ka gada apropriācijas būtiski palielinās laikposmā no 2014. gada līdz 2020. gadam, savukārt kontroles izmaksas saglabājas visai nemainīgas.

Pateicoties tam, ka tiek veiktas *ex ante* un *ex post* kontroles, kā arī dokumentu pārbaudes un revīzijas uz vietas, vidējā izmērāmā atlikušās kļūdas likme bija mazāka par 2 %, ar tikai vienu izņēmumu saistībā ar *Daphne* programmu 2009. gadā, kad kļūdas likme bija nedaudz virs 2 %. Nākamajā gadā šī problēma tika risināta, palielinot *ex post* pārbaudžu skaitu uz vietas. Šajās pārbaudēs tika atklātas un labotas atlikušās šāda veida kļūdas. Tādēļ iekšējās kontroles sistēma, kā arī tās izmaksas Tiesiskuma ģenerāldirektorātā tiek uzskatītas par atbilstīgām, lai sasniegtu mērķi, proti, panākt tikai nelielu kļūdas likmi.

Ņemot vērā iepriekš minēto, Tiesiskuma ģenerāldirektorāts turpinās pārbaudīt iespējas uzlabot pārvaldību un veicināt vienkāršošanu. Samazinot programmu skaitu, tiks piemēroti saskaņoti noteikumi un procedūras, samazinot kļūdas risku. Turklāt vienkāršošanas rīki, kas darīti pieejami Finanšu regulas trīsgadu posma pārskatā, tiks izmatoti iespējami plaši, jo sagaidāms, ka tie samazinās administratīvo slogu līdzekļu saņēmējiem un tādējādi vienlaicīgi samazinās kļūdas risku un administratīvo slogu Komisijai.

(Veicamās) kontroles veidu un intensitātes kopsavilkums

Kopsavilkums par veikto kontroli	Summa miljoni EUR	Līdzekļu saņēmēju skaits/darījumi (% no kopējā skaita)	Apjoms *(novērtējums 1-4)	Segums (% no vērtības)
Visu finansiālo darījumu <i>ex ante</i> kontrole	nepiemēro	100%	1-4, pamatojoties uz darījuma risku un veidu	100%
Programmas „Tiesiskums” Iepirkumu komitejas kontrole pār lēmumiem par iepirkumu veikšanu	nepiemēro	100 % attiecībā uz iepirkumu procedūrām, kas pārsniedz 125 000 euro, un sarunu procedūrām, kas pārsniedz 60 000 euro	4	100 % attiecībā uz iepirkumu procedūrām, kas pārsniedz 125 000 euro, un sarunu procedūrām, kas pārsniedz 60 000 euro
Dotāciju galīgo maksājumu <i>ex post</i> kontrole	nepiemēro	Vismaz 10 %	4	Starp 5 un 10 %

* Kontroles apjoms.

1. Minimāla administratīva/aritmētiska kontrole, neņemot vērā pavaddokumentus;
2. Kontrole, ņemot vērā apstiprinošu informāciju ar neatkarīgas pārraudzības elementu (piem., revīzijas apliecinājums vai cits apliecinājums), bet neņemot vērā pavaddokumentus.
3. Kontrole, ņemot vērā pilnīgi neatkarīgu apstiprinošu informāciju (piem., datubāze, kas apliecina noteiktus prasījuma elementus, trešās personas vai Komisijas novērtējums par sasniegtajiem rezultātiem utt.).
4. Kontrole, ņemot vērā pavaddokumentus un izmantojot piekļuvi tiem, kas ir pieejami attiecīgā procesa stadijā par visām iemaksām un izmaksām (piem., kontROLSaraksti, rēķini, fiziska pārbaude utt.); t.i. tādas pašas intensitātes kontrole, kurā veic darījumu pārbaudi, kā kontroles, ko Revīzijas palāta veic kā daļu no deklarācijas par pārskatu ticamību un pakārtoto darījumu likumību un pareizību.

2.3. Krāpšanas un pārkāpumu novēršanas pasākumi

Norādīt esošos vai plānotos novēršanas un aizsardzības pasākumus.

Jaunajā programmā „Tiesiskums” ir vai tiks ieviesti dažādi krāpšanas un pārkāpumu novēršanas pasākumi. Priekšlikuma 12. pantā ir ietverts noteikums par Eiropas Savienības finansiālo interešu aizsardzību. Vienlaikus ar Komisijas stratēģiju krāpšanas apkarošanai (CAFS), kas pieņemta 2011. gada jūnijā, Tiesiskuma ģenerāldirektorāts strādā pie stratēģijas krāpšanas apkarošanai, kura attiektos uz visu izdevumu ciklu, ņemot vērā īstenojamo pasākumu samērīgumu un izmaksu un ieguvumu analīzi. Šīs stratēģijas pamatā ir divi pīlāri: krāpšanas novēršana, pamatojoties uz efektīvām pārbaudēm, un atbilstīga reakcija, ja tiek atklāta krāpšana vai pārkāpumi, kuras rezultātā tiktu atgūtas kļūdaini samaksātās summas un vajadzības gadījumā piemēroti iedarbīgi, samērīgi un atturoši sodi. Stratēģijas krāpšanas apkarošanai apraksta *ex ante* un *ex post* pārbaudžu sistēmu, kuras pamatā ir sarkanās brīdinājuma zīmes, un precīzē procedūras, kas jāievēro darbiniekiem, kad tiek atklāta krāpšana vai pārkāpumi. Tajā ir sniegta arī informācija par sadarbības kārtību ar *OLAF*.

3. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS PAREDZAMĀ FINANSIĀLĀ IETEKME

3.1. Attiecīgās daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijas un budžeta izdevumu pozīcijas

- No jauna veidojamās budžeta pozīcijas

Sarindotas pa daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijām un budžeta pozīcijām.

Daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	Budžeta pozīcija	Izdevumu veids	Iemaksas			
	Numurs [Izdevumu kategorija.....]	Dif./nedif.	no EBTA valstīm	no kandidātvalstīm	no trešām valstīm	Finanšu regulas 18. panta 1. punkta aa) apakšpunkta nozīmē
[3...]	[33 01 04.YY] [programma „Tiesiskums”]	[Nedif...]	JĀ	JĀ	JĀ ²⁷	NĒ
[3...]	[33 YY YY YY] [programma „Tiesiskums”]	[Dif...]	JĀ	JĀ	JĀ	NĒ

²⁷

Iespējams, Dānija.

3.2. Paredzamā ietekme uz izdevumiem

3.2.1. Paredzamās ietekmes uz izdevumiem kopsavilkums

Miljonos EUR (3 zīmes aiz komata)

Daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorija:	Numurs	[3. izdevumu kategorija – Drošība un pilsonība]
--	--------	---

Tiesiskuma ģenerāldirektorāts			2014. gads 28	2015. gads	2016. gads	2017. gads	2018. gads	2019. gads	2020. gads	Pēc 2020. gada	KOPĀ
• Darbības apropriācijas											
Budžeta pozīcijas numurs – 33 xx xx	Saistības	(1)	45,800	52,800	59,300	66,300	73,800	80,800	84,800		463,6
	Maksājumi	(2)	18,300	30,400	43,600	53,700	64,400	71,500	77,100	104,600	463,6
Administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķirumiem ²⁹											
Budžeta pozīcijas numurs – 33 01 04 yy*		(3)	1,200	1,200	1,200	1,200	1,200	1,200	1,200		8,4
KOPĀ - Tiesiskuma ģenerāldirektorātam	Saistības	=1+1 a +3	47,000	54,000	60,500	67,500	75,000	82,000	86,000		472,0
	Maksājumi	=2+2 a +3	19,500	31,600	44,800	54,900	65,600	72,700	78,300	104,600	472,0

Komisija var paredzēt (daļēju) ārpakalpojumu piesaisti programmas īstenošanai, izmantojot esošās izpildaģentūras. Summas un aprēķinus vajadzības gadījumā koriģēs atkarībā no ārpakalpojumu piesaistes procesa rezultātiem.

²⁸ N gads ir gads, kurā sāk īstenot priekšlikumu/iniciatīvu.

²⁹ Tehniskais un/vai administratīvais atbalsts un ES programmu un/vai darbību īstenošanas atbalsta izdevumi (kādreizējās “BA” pozīcijas), netiešā pētniecība, tiešā pētniecība.

• KOPĀ — Darbības apropriācijas	Saistības	(4)	45,800	52,800	59,300	66,300	73,800	80,800	84,800		463,6
	Maksājumi	(5)	18,300	30,400	43,600	53,700	64,400	71,500	77,100	104,600	463,6
• KOPĀ — Administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķirumiem		(6)	1,200	1,200	1,200	1,200	1,200	1,200	1,200		8,4
KOPĀ - daudzgadu finanšu shēmas 3. IZDEVUMU KATEGORIJAS apropriācijas	Saistības	=4+ 6	47,000	54,000	60,500	67,500	75,000	82,000	86,000		472,0
	Maksājumi	=5+ 6	19,500	31,600	44,800	54,900	65,600	72,700	78,300	104,600	472,0

Daudzgaļu finanšu shēmas izdevumu kategorija:	5	„Administratīvie izdevumi”
--	----------	----------------------------

Miljonos EUR (3 zīmes aiz komata)

		2014. gads	2015. gads	2016. gads	2017. gads	2018. gads	2019. gads	2020. gads	Pēc 2020. gada	KOPĀ
Tiesiskuma ģenerāldirektorāts										
• Cilvēkresursi		4,185	4,247	4,165	4,254	4,344	4,433	4,522		30,150
• Pārējie administratīvie izdevumi		0,054	0,055	0,056	0,057	0,059	0,060	0,061		0,402
KOPĀ — TIESISKUMA ĢENERĀLDIREKTORĀTS	Apropriācijas	4,239	4,302	4,221	4,311	4,403	4,493	4,583		30,552

KOPĀ - daudzgaļu finanšu shēmas 5. IZDEVUMU KATEGORIJAS apropriācijas	(Saistību summa = maksājumu summa)	4,239	4,302	4,221	4,311	4,403	4,493	4,583		30,552
--	---------------------------------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--	---------------

Miljonos EUR (3 zīmes aiz komata)

		2014. gads	2015. gads	2016. gads	2017. gads	2018. gads	2019. gads	2020. gads	Pēc 2020. gada	KOPĀ
KOPĀ - daudzgaļu finanšu shēmas 1. līdz 5. IZDEVUMU KATEGORIJAS apropriācijas	Saistības	51,239	58,302	64,721	71,811	79,403	86,493	90,583		502,552
	Maksājumi	23,739	35,902	49,021	59,211	70,003	77,193	82,883	104,600	502,552

3.2.2. *Paredzamā ietekme uz darbības apropriācijām*

- ☐ Priekšlikums/iniciatīva neparedz darbības apropriāciju izmantošanu
- ☒ Priekšlikums/iniciatīva paredz darbības apropriāciju izmantošanu šādā veidā. Tiesiskuma ģenerāldirektorāts nevar sniegt visaptverošu visu rezultātu sarakstu, kas jāasniedz ar finansiālu līdzdalību saskaņā ar programmu, šo rezultātu vidējās izmaksas un rādītājus, kā tas paredzēts šajā sadaļā. Šobrīd nav pieejami nekādi statistikas rīki, kas ļautu sagatavot vidējo izmaksu aprēķinu, pamatojoties uz esošajām programmām, un šāda noteiktība būtu pretrunā ar principu, ka jaunajai programmai būtu jānodrošina pietiekama elastība, risinot politikas prioritātes laikposmā no 2014. līdz 2020. gadam. Tomēr sagaidāmo rezultātu saraksts, lai arī ne visaptverošs, varētu būt šāds:
 - personu skaits mērķgrupā, kas tiek informētas izpratnes veidošanas darbībās;
 - tiesnešu un tiesu iestāžu darbinieku skaits, kas apmācīti mērķgrupās;
 - profesionālo juristu skaits, kas iesaistīti, cita starpā, sadarbības tīklos, apmaiņā, mācību braucienos;
 - pārrobežu sadarbības gadījumu skaits, tostarp izmantojot IT rīkus un Eiropas procedūras;
 - politikas iniciatīvas, pamatojoties uz izvērtējumiem, ietekmes novērtējumiem un visaptverošām ieinteresēto personu un ekspertu apspriedēm;
 - izvērtējumu un ietekmes novērtējumu skaits, kas veikti programmas īstenošanas rezultātā.

Saistību apropriācijas miljonos EUR (3 zīmes aiz komata)

Norādīt mērķus un rezultātus			2014. gads		2015. gads		2016. gads		2017. gads		2018. gads		2019. gads		2020. gads		KOPĀ	
	REZULTĀTI																	
	Rezultātu veids ³⁰	Rezultātu vidējās izmaksas	Daudzums	Izmaksas	Daudzums	Izmaksas	Daudzums	Izmaksas	Daudzums	Izmaksas	Daudzums	Izmaksas	Daudzums	Izmaksas	Daudzums	Izmaksas	Kopējais rezultātu daudzums	Kopā izmaksas
↓																		
1. KONKRĒTAIS MĒRĶIS ³¹ ...																		
Rezultāts																		
Rezultāts																		
Rezultāts																		
Starpsumma — 1. konkrētais mērķis																		
2. KONKRĒTAIS MĒRĶIS ...																		
Rezultāts																		
Starpsumma — 2. konkrētais mērķis																		
KOPĒJĀS IZMAKSAS																		

³⁰ Rezultāti ir piegādājamie produkti un sniedzamie pakalpojumi (piem.: finansēto studentu apmaiņu skaits, izbūvēto ceļu kilometri, utt.)
³¹ Konkrētie mērķi, kas norādīti 1.4.2. punktā.

3.2.3. Paredzamā ietekme uz administratīvajām apropriācijām

3.2.3.1. Kopsavilkums

- ☐ Priekšlikums/iniciatīva neparedz administratīvo apropriāciju izmantošanu
- ☒ Priekšlikums/iniciatīva paredz administratīvo apropriāciju izmantošanu šādā veidā:

Miljonos EUR (3 zīmes aiz komata)

	2014. gads ³²	2015. gads	2016. gads	2017. gads	2018. gads	2019. gads	2020. gads	KOPĀ
--	--------------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	------

Daudz gadu finanšu shēmas 5. IZDEVUMU KATEGORIJA								
Cilvēkresursi	4,185	4,247	4,165	4,254	4,344	4,433	4,522	30,150
Pārējie administratīvie izdevumi	0,054	0,055	0,056	0,057	0,059	0,060	0,061	0,402
Starpsumma - daudz gadu finanšu shēmas 5. IZDEVUMU KATEGORIJA	4,239	4,302	4,221	4,311	4,403	4,493	4,583	30,552

Ārpus daudz gadu finanšu shēmas 5. IZDEVUMU KATEGORIJAS³³								
Cilvēkresursi								
Pārējie administratīvie izdevumi	1,200	1,200	1,200	1,200	1,200	1,200	1,200	8,400
Starpsumma — ārpus daudz gadu finanšu shēmas 5. IZDEVUMU KATEGORIJA	1,200	1,200	1,200	1,200	1,200	1,200	1,200	8,400

³² N gads ir gads, kurā sāk īstenot priekšlikumu/iniciatīvu.

³³ Tehniskais un/vai administratīvais atbalsts un ES programmu un/vai darbību īstenošanas atbalsta izdevumi (kādreizējās „BA” pozīcijas), netiešā pētniecība, tiešā pētniecība.

KOPĀ	5,439	5,502	5,421	5,511	5,603	5,693	5,783	38,952
------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------

Komisija var paredzēt (daļēju) ārpakalpojumu piesaisti programmas īstenošanai, izmantojot esošās izpildaģentūras. Summas un aprēķinus vajadzības gadījumā koriģēs atkarībā no ārpakalpojumu piesaistes procesa rezultātiem.

3.2.3.2. Paredzamās cilvēkresursu vajadzības

- ☐ Priekšlikums/iniciatīva neparedz cilvēkresursu izmantošanu
- ☒ Priekšlikums/iniciatīva paredz cilvēkresursu izmantošanu šādā veidā:

Paredzamais apjoms izsakāms pilnas slodzes ekvivalenta vienībās

	2014. gads	2015. gads	2016. gads	2017. gads	2018. gads	2019. gads	2020. gads
Štatu sarakstā ietvertās amata vietas (ierēdņi un pagaidu darbinieki, izsakot ar pilnas slodzes ekvivalentu: FTE)							
33 01 01 01 (Galvenā mītne un Komisijas pārstāvniecības)	30,75	30,75	29,75	29,75	29,75	29,75	29,75
XX 01 01 02 (Delegācijas)							
XX 01 05 01 (Netiešā pētniecība)							
10 01 05 01 (Tiešā pētniecība)							
Ārštata darbinieki (izsakot ar pilnas slodzes ekvivalentu: FTE)³⁴							
33 01 02 01 (CA, INT, SNE, ko finansē no vispārīgajām apropriācijām)	0,5	0,5	0	0	0	0	0
XX 01 02 02 (CA, INT, JED, LA un SNE delegācijās)							
XX 01 04 yy ³⁵	- galvenā mītne ³⁶						
	- delegācijas						
XX 01 05 02 (CA, INT, SNE — netiešā pētniecība)							
10 01 05 02 (CA, INT, SNE — tiešā pētniecība)							
Citas budžeta pozīcijas (precizēt)							
KOPĀ	31,25	31,25	29,75	29,75	29,75	29,75	29,75

33 ir attiecīgā politikas joma vai budžeta sadaļa.

³⁴ CA — līgumdarbinieki; INT — pagaidu darbinieki, JED — jaunākie eksperti delegācijās, LA — vietējie darbinieki, SNE — valstu norīkotie eksperti.

³⁵ Saskaņā ar robežlielumiem attiecībā uz ārštata darbiniekiem, ko finansē no darbības apropriācijām (kādreizējām „BA” pozīcijām).

³⁶ Galvenokārt struktūrfondi, Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai (ELFLA) un Eiropas Zivsaimniecības fonds (EZF).

Cilvēkresursu vajadzības tiks nodrošinātas, izmantojot attiecīgā ģenerāldirektorāta darbiniekus, kuri jau ir iesaistīti darbības pārvaldībā un/vai ir pārgrupēti attiecīgajā ģenerāldirektorātā, vajadzības gadījumā izmantojot vadošajam ģenerāldirektorātam gada budžeta sadales procedūrā piešķirtos papildu resursus un ņemot vērā budžeta ierobežojumus. Summas un aprēķinus koriģēs atkarībā no paredzētā ārpakalpojumu piesaistes procesa rezultātiem.

Veicamo uzdevumu apraksts:

Ierēdņi un pagaidu darbinieki	Veicamie uzdevumi sastāv no visiem uzdevumiem, kas nepieciešami finanšu programmas pārvaldībai, piemēram, - sniegtot datus budžeta procedūrai; - sagatavojot gada darba programmas/finansēšanas lēmumus, nosakot gada prioritātes; - pārvaldot uzaicinājumus iesniegt priekšlikumus un uzaicinājumus uz konkursu, kā arī turpmākās atlases procedūras; - uzturot sakarus ar ieinteresētajām personām (potenciālajiem/faktiskajiem līdzekļu saņēmējiem, dalībvalstīm utt.); - pārvaldot projektus no darbības un finanšu viedokļa; - veicot pārbaudes, kā aprakstīts iepriekš (<i>ex ante</i> pārbaude, iepirkumu komiteja, <i>ex post</i> revīzijas, iekšējā revīzija); - grāmatvedība; - izstrādājot un pārvaldot IT rīkus dotāciju pārvaldībai; - uzraugot mērķu sasniegšanu un ziņojot par rezultātiem, tostarp sagatavojot gada darbības pārskata un papildu izvēles pakalpojumu ziņojumus.
Ārštata darbinieki	Uzdevumi ir līdzīgi tiem, ko veic ierēdņi un pagaidu darbinieki, izņemot tos uzdevumus, ko nevar veikt ārštata darbinieki.

3.2.4. *Saderība ar kārtējo daudzgadu finanšu shēmu*

- ☒ Priekšlikums/iniciatīva atbilst *nākamajai* daudzgadu finanšu shēmai
- ☐ Pieņemot priekšlikumu/iniciatīvu, jāpārplāno attiecīgā izdevumu kategorija daudzgadu finanšu shēmā

Aprakstīt, kas jāpārplāno, norādot attiecīgās budžeta pozīcijas un summas.
--

- ☐ Pieņemot priekšlikumu/iniciatīvu, jāpiemēro elastības instruments vai jāpārskata daudzgadu finanšu shēma³⁷

Aprakstīt, kas jādara, norādot attiecīgās izdevumu kategorijas, budžeta pozīcijas un summas.
--

3.2.5. *Trešo personu iemaksas*

- ☒ Priekšlikums/iniciatīva neparedz trešo personu līdzfinansējumu
- ☐ Priekšlikums/iniciatīva paredz šādu līdzfinansējumu:

³⁷

Skatīt Iestāžu nolīguma 19. un 24. punktu.

Paredzamā ietekme uz ieņēmumiem

- ☐ Priekšlikums/iniciatīva finansiāli neietekmē ieņēmumus
- ☒ Priekšlikums/iniciatīva finansiāli ietekmē:
 - ☐ pašu resursus
 - ☒ dažādus ieņēmumus

Miljonos EUR (3 zīmes aiz komata)

Budžeta pozīcija:	ieņēmumu	Kārtējā budžeta gadā pieejamās apropriācijas	Priekšlikuma/iniciatīvas ietekme ³⁸						
			2014. gads	2015. gads	2016. gads	2017. gads	2018. gads	2019. gads	2020. gads
6xxxx..... pants									

Attiecībā uz novirzāmiem dažādiem ieņēmumiem norādīt attiecīgo(-ās) izdevumu pozīciju(-as).

[33 yyyyyy...] Ieņēmumu pozīcija

Norādīt ietekmes uz ieņēmumiem aprēķināšanai izmantot metodi.

Šajā posmā ieņēmumi vēl nav zināmi un būs atkarīgi no kandidātvalstu līdzdalības programmā.

³⁸ Norādītajām tradicionālo pašu resursu (muitas nodokļi, cukura nodevas) summām jābūt neto summām, t. i., bruto summām, no kurām atskaitītas iekasēšanas izmaksas 25 % apmērā.